képzési lehetőséget kell nyujtani, mint a felsőbb rétegek gyermekeinek. A munkanélküliséget óriási lakásépitési tervvel küzdik le a háboru után. (MTI)

Berlini jelentés Churchill beszédéről

Berlin, március 22. A Német Távirati Iroda diplomáciai tudósitója Churchill angol miniszterelnök vasárnapi rádióbeszédéről szóló közleményében rámutata arra, hogy Churchill a háboru tartamát illetőleg helytelenitette a tulzott bizakodást. Amit a háboru utáni problémák megoldási lehetőségeiként emlitett, az Európa tekintetében a Népszövetség rosszabb uj kiadására irányul a benne rejlő egyenetlenségi csirákkal együtt, amennyiben pedig Angliáról van szó, kifejezetten nemzeti szocialista eszmekör átvételére, amelyet Németországban már évekkel ezelőtt valóra váltottak.

Churchill beszédét Berlinben úgy fogják fel, hogy megrősiti a Vezér vasárnapi következő megállapitásait: „Ellenségeink hadicéljait számos közleményből, beszédből és nyilt követelésből ismerjük. Ezekkel szemben az Atlantic Charta éppen annyit nyom a latban, mint Wilson egykori tizennégy pontja a bekövetkezett versaillesi diktátum realitásával szemben."

Ahogyan Churchill 1936-ban amikor még nem volt Nagybritannia felelős vezetője, a jövendő alakulás utját mutatta meg azzal a kijelentésével, hogy Németországot ismét meg kelene semmisiteni, ugyanugy ezekben a demokráciákban a mostani békekövetelések elemei már ismét előrevetitik a háboru utáni Európának azt az állapotát, amelynek megvalósitására törekednek. Német itélet szerint tehát Churchill vasárnapi kijelentéseit azzal lehet jellemezni, hogy *semmit sem felejtett el és semmit sem tanult.*

A Vezér erre már előre megadta a választ, amikor megállapitotta, hogy az eljövendő idő lényegét nem azok az emberek határozzák meg, akik a mult béke értékét nem ismerték fel, szellemi elvakultságukban háborura uszitottak és ezzel pusztulásba sodorták saját népeiket, hanem *csakis azok az államférfiak, akik már e háboru előtt a társadalmi és kulturális teljesitmények magas fokát tudták elérni népeik számára*, bár ezek szerény földgazdasággal rendelkeztek.

(MTI)

Bélyeget, gyüjteményt
tekintet nélkül a lanyhaságra magas áron veszek. BÉLYEGKERESKEDÉS, fogadalmi templom téren. Tel. 39-03.

A
8 Órai Ujság
d. u. 4 órakor
minden trafikban kapható

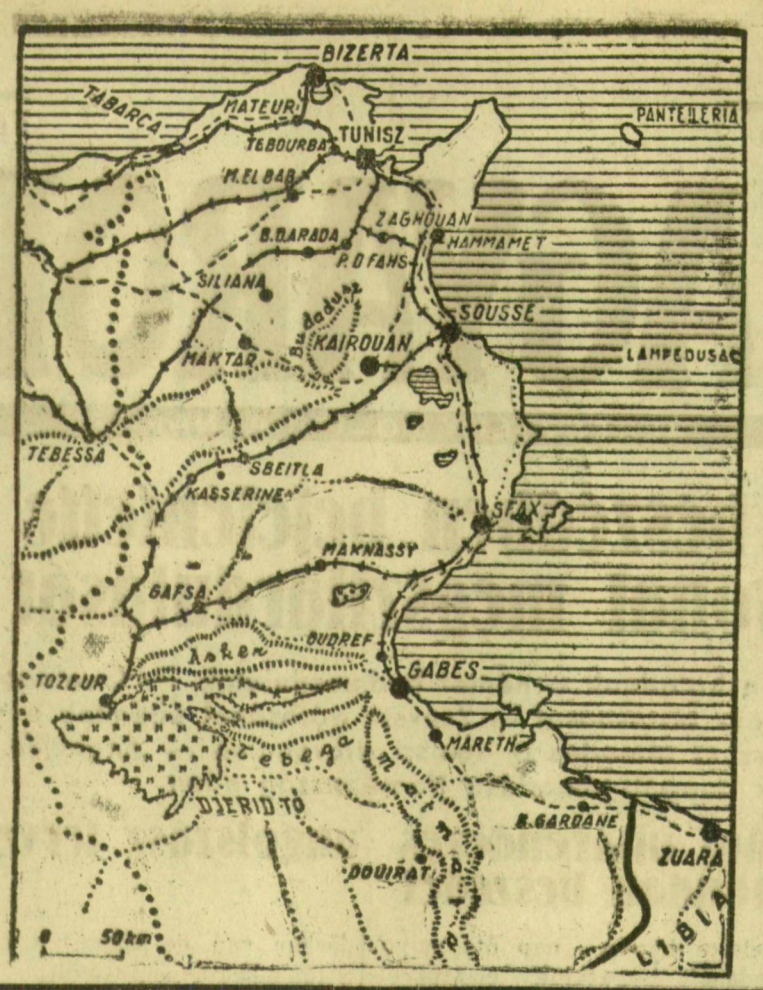

Április első felében összeül a képviselőház

Kállay miniszterelnök tájékoztatta a pártokat a politikai helyzetről és a készülő törvényjavaslatokról

Budapest, március 22. *Tasnádi Nagy* András, a képviselőház elnökének vezetésével hétfőn délután *pártközi megbeszélés* volt, amelyen résztvett *Kállay* Miklós miniszterelnök, vitéz *Lukács* Béla tárcanélküli minisztere, *Törs* Tibor és *Krudy* Ferenc a képviselőház elnökei, *Zsindely* Ferenc miniszterelnökségi államtitkár, *Putnoki* Móric, a képviselőház háznagya, a pártok részéről pedig *Bárczay* Ferenc, *Kölcsey* István, vitéz *Magasházy* László, *Mikó* Imre, vitéz *Imrédy* Béla, vitéz *Jaross* Andor, *Baky* László, *Szöllössy* Jenő, *Tuaffer* Gábor, *Tildy* Zoltán, gróf *Zichy* János, azután *Demkó* Mihály, *Peyer* Károly, *Szeder* Ferenc, *Rassay* Károly, *Meskó* Zoltán, *Matolcsy* Mátyás, *Rácz* Kálmán és *Csór* Lajos.

Kállay Miklós miniszterelnök a pártközi értekezlet során tájékoztatót adott az általános politikai helyzetről és a készülő törvényjavaslatokról. A miniszterelnök tájékoztatójához vitéz Jaross Andor, vitéz Imrédy Béla, Szöllössy Jenő, Peyer Károly, Tildy Zoltán és vitéz Lukács Béla szóltak hozzá. A miniszterelnöknek a hozzászólásokra adott válasza után a pártközi értekezlet általános megnyugvással vette tudomásul a miniszterelnöknek azt a bejelentését, hogy a törvényhozás még április első felében megkezdi munkáját. (MTI)

Háboru és nemzetközi jog

Buza László előadása az Egyetembarátok Egyesületében — Baló professzor üléselnök a jogikar visszaállításának fontosságáról

(A Délmagyarország munkatársától) Az Egyetembarátok Egyesületének rendezésében hétfőn délután dr. Buza László kolozsvári egyetemi tanár, a volt szegedi egyetem jogi karának kiváló professzora tartott igen érdekes és nagy érdeklődéssel kisért előadást a központi egyetem aulájában »Háboru és nemzetközi jog« cimen.

— A háboru és nemzetközi jog nem ellentétes fogalmak — kezdte előadását a professzor. — A háboru maga is nemzetközi jogi intézmény: egyrészről a jogérvényesités, másrészről az uj jogalkotás eszköze.

A nemzetközi életben ma nincs olyan közhatalom, mely a jogszabályok megtartását ellenőrizné és biztositaná; az érdekelt államnak magának kell a kikényszeritésről gondoskodni. Uj nemzetközi jogszabály másrészről csak az érdekelt államok közös megegyezésével alkotható. Ott, ahol az érdekek élesen szemben állnak egymással, az önkéntes megegyezés szinte reménytelen. Itt is háborura van szükség, hogy a régi jog erőszakos megdöntésével uj jog jöhessen létre. A jogot az jellemzi, hogy mögötte áll a legerősebb társadalmi hatalom. A nemzetközi jog sem lehet meg erőhatalom nélkül. A háboru a mai nemzetközi jogban ezt a joghoz szükségképpen hozzátartozó erőhatalom.

A háborut csak ugy lehet kiküszöbölni a nemzetközi életből, ha szerepét más veszi át: az érdekeltek közvetlen kikényszeritésének helyébe — az államon belüli jogfejlődés analógiájára — az érdekeltek felett álló közhatalom lép. Ez pedig a nemzetközi hatalom megfelelő megszervezését tételezi fel.

A nemzetközi hatalom megszervezésének különböző módjai vannak. Az egyik a világállam rendszere, melyben egy államé az egész nemzetközi hatalom. A világállamban nincs is mai értelemben vett nemzetközi jog, mert nincsenek szuverén államok. A világbirodalom egyes részeinek helyzetét a birodalmon belül a birodalom közjoga állapitja meg.

A másik rendszer a szuverén államok mellérendeltségének elvén felépitett nemzetközi jogközösség mai rendszere. Itt kisebb-nagyobb mértékben minden szuverén állam részese a nemzetközi hatalomnak.

A szuverén államok nemzetközi jogközösségében könnyen bizonytalanná válik maga a nemzetközi hatalmi tulsuly kérdése. Ilyenkor előlép a háboru, hogy a nemzetközi hatalom birtokának kérdését eldöntse. **A most folyó háboru is ilyen nemzetközi hatalomért való küzdelem a tengelyállamok és az angolszász hatalmak között.**

A tengelyállamok Grossraum-rendszere megszünteti a nemzetközi hatalom eddigi egységét. Minden vezető állam részére külön hatalmi területet jelöl ki, melyen akaratát a többi vezető államoktól függetlenül érvényesitheti.

A háborut csak az a rendszer tenné feleslegessé, amely az államok felett álló erős központi nemzetközi hatalmat szervezne. Itt nem lehetne mai értelemben vett háboru, a kényszert a központi hatalom fejtené ki éppen ugy, mint az államon belől az államhatalom.

Ez a rendszer biztosithatná a »rendet« a nemzetközi életben, de viszont megszüntetné az államok szabadságát. A háboruviselés jogának, az ugynevezett jus belli-nek a mai nemzetközi jogban olyanféle szerepe van, mint volt annakidején a magyar alkotmányban az Arany bulla által biztositott jus resistendi-nek. A háboru áldozatait és szenvedéseit a nemzeti szabadság áldásaival kell összemérni, melynek elvesztése minden háborus csapásnál nagyobb katasztrófa volna.

A nagy tetszéssel fogadott előadást dr. Baló József üléselnök köszönte meg. Baló professzor ezután annak a szomoru ténynek megállapitásával rekesztette be az ülést, hogy a mai előadás ékesen bizonyitja, milyen nagy szüksége van egy egyetemnek a jogi fakultásra. Egyetemünkön a jogi fakultásnak nemcsak azért érezzük nagy hiányát, mert a jogásznemzedék nevelése késik, hanem azért is, mert a jogi fakultás teszi az egyetemet teljessé és biztositja tekintélyét kifelé, befelé pedig az egyes fakultások között a harmonikus együttmüködést. A megjelent nagyszámu és előkelő közönség nagy tetszéssel fogadta ugy az előadást, mint a zárószót.

Felvétel a szegedi tanitói internátusba

Budapest, március 22. A szegedi Horthy Miklós állami tanitói internátusba az 1943—44. tanévre felvételt kérő növendékek folyamodványaikat a kultuszminiszterhez cimezve május 15-ig tartoznak az internátus igazgatóságához (Szeged, Bodogasszony-sugárut 1.) beküldeni. Az internátusba felvételét kérheti minden tényleges szolgálatban álló, tanyán van középiskolával nem biró községben müködő állami, érdekeltségi, társulati és magánelemi iskolában tanul vagy ezekbe az iskolákba kiván iratkozni. (MTI)

Jól jár Ön is,
ha a
»PILLE«
gyékényfonatu cipőben jár! Pehelykönnyű, szines, tartós és olcsó! Kérje cipőkereskedőjétől. Vigyázzon a védjegyre! Óvakodjék az utánzatoktól! Kizárólagos készitője: Háziipari Vállalat Szeged, Bocskai-utca. 178